

Veźměte, prosěme, na vědomě, Źe text ělĀnku odpovědĀ platně prĀvně ūpravě ke dni publikace.

Vklady do kapitĀlovĚch fondŮ spoleĀnosti s ruĀeněm omezeněm a akciově spoleĀnosti

Velikost a struktura vlastněho kapitĀlu je u obchodněch spoleĀnosti klěověm kritěriem v mnoha situacěch. Ūroveň vlastněho kapitĀlu je dŮleŹitĀ napřěklad pro daŃovou uznatelnost ūrokŮ z ūvěrŮ nebo dluhopisŮ mezi spojeněmi osobami v rĀmci pravidel tzv. nězkě kapitalizace. Z těchto a mnoha dalšěch dŮvodŮ se proto mŮŹe vyskytnout potřeba vloŹit peněŹitě prostředky do kapitĀlověch fondŮ spoleĀnosti s ruĀeněm omezeněm a akciově spoleĀnosti. NavŹyšení vlastněho kapitĀlu spoleĀnosti pomocě vkladŮ od spoleĀněkŮ ěi akcionĀrŮ spoleĀnosti je moŹně dvěma zpŮsoby: zvyšeněm zĀkladněho kapitĀlu nebo vkladem do ostatněch kapitĀlověch fondŮ.

Zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu

Prvně moŹnostě, jak zvyšit hodnotu vlastněho kapitĀlu, je prostřednictvěm zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu spoleĀnosti. Tento zpŮsob je v zĀsadě shodně jak pro spoleĀnost s ruĀeněm omezeněm, tak i pro spoleĀnost akciovou. Jde o formalizovaně proces, kterě zahrnuje zejměna nĀsledujěcě kroky:

- přějetě rozhodnutě o zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu ve formě notĀrskěho zĀpisu. Tento notĀrskě ūkon je zpoplatněn podle vŹyše ěĀstky, o kterou se zvyšuje zĀkladně kapitĀl;
- v přěpadě akciově spoleĀnosti musě přěstavenstvo do 30 dnŮ od rozhodnutě podat nĀvrh na zĀpis tohoto rozhodnutě do obchodněho rejstřěku;
- převzetě zĀvazku ke zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu u spoleĀnosti s ruĀeněm omezeněm, resp. upsĀně akciě u akciově spoleĀnosti;
- uhrazeně ěĀstky na speciĀlně bankovně ūěet, kde bude tato ěĀstka blokovĀna do doby, neŹ bude zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu zapsĀno v obchodněm rejstřěku;
- zĀpis zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu do obchodněho rejstřěku.

OpaĀně postup, tj. sněŹeně zĀkladněho kapitĀlu, je podobně formalizovaně proces, kterě navíc uklĀdĀ spoleĀnosti povinnost vyzvat dvakrĀt věřitele ve stanoveněm období, aby přěhlĀsili svě pohledĀvky. PřěhlĀšeněm věřitelŮm je pak spoleĀnost povinna poskytnout přěměreně zajišětěně jejich pohledĀvek nebo tyto pohledĀvky uspokojit, zhoršě-li se sněŹeněm zĀkladněho kapitĀlu dobytost jejich pohledĀvek.

Z vŹyše uvedeněho je patrně, Źe pokud spoleĀnost potřěbuje rychle navŹyšit nebo sněŹit vlastně kapitĀl, je postup pomocě zvyšeně nebo sněŹeně zĀkladněho kapitĀlu zdlouhavě a nepraktickě.

Vklady do ostatněch kapitĀlověch fondŮ - přěplatky mimo zĀkladně kapitĀl

Oproti předchozímu způsobu zvýšení vlastního kapitálu představují vklady do ostatních kapitálových fondů - příplatky mimo základní kapitál - relativně rychlý a pružný způsob zvýšení vlastního kapitálu.

Na rozdíl od zvyšování základního kapitálu však existují rozdíly mezi úpravou pro společnost s ručením omezeným a pro akciovou společnost.

Příplatek mimo základní kapitál u společnosti s ručením omezeným

Příplatek mimo základní kapitál pro společnost s ručením omezeným je upraven v ustanovení § 121 obchodního zákoníku.

Příplatek může být buď povinný, nebo dobrovolný.

Pokud jde o povinný příplatek, může společenská smlouva určit, že valná hromada je oprávněna uložit společníkům povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu příplatkem mimo základní kapitál peněžitým plněním nad výši vkladu až do poloviny základního kapitálu podle výše svých vkladů.

Dobrovolný příplatek může společník poskytnout se souhlasem valné hromady (příp. jediného společníka) v libovolné výši.

Pro rozhodnutí valné hromady o příplatku mimo základní kapitál je zákonem vyžadována forma notářského zápisu. Sepsání notářského zápisu je zpoplatněno stejně jako v případě zvyšování základního kapitálu. Protože se však příplatky mimo základní kapitál nezapisují do obchodního rejstříku, v praxi se často forma notářského zápisu nedodrží, a odpadají tedy jakékoli notářské poplatky. Formálně však takové řešení není v souladu se zákonem.

Příplatky mimo základní kapitál mohou být vráceny zpět společníkům jen v rozsahu, v jakém převyšují ztráty společnosti. Stejně tak musejí být při vrácení příplatků dodržena pravidla pro distribuci vlastních zdrojů společnosti. Společnost s ručením omezeným nesmí vyplatit vlastní zdroje, je-li vlastní kapitál zjištěný z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo by v důsledku rozdělení zisku byl nižší než základní kapitál společnosti zvýšený o tu část rezervního fondu nebo ty rezervní fondy, které podle zákona a společenské smlouvy nesmí společnost použít k plnění společníkům.

O vrácení příplatků musí rozhodnout valná hromada společnosti.

Příplatky se vracejí zpět jen těm společníkům, kteří je poskytli, a to v poměru k výši jimi poskytnutých příplatků.

Na rozdíl od snižování základního kapitálu se tedy jedná o neformální postup, který není potřeba zapisovat do obchodního rejstříku nebo oznamovat věřitelům společnosti.

Příplatek mimo základní kapitál u akciové společnosti

Právní úprava příplatku mimo základní kapitál pro akciovou společnost v obchodním zákoníku zcela chybí. Nicméně většina odborných názorů [1] se přiklání k tomu, že absence zákonné úpravy neznámá nemožnost akcionářů poskytnout dobrovolný příplatek mimo základní kapitál akciové společnosti, neboť jeden ze základních ústavních principů stanoví, že „každý může činit, co není zákonem zakázáno...“ [2].

Podobně jako u společnosti s ručením omezeným musí i ze strany akciové společnosti být dán souhlas s přijetím dobrovolného příplatku. Názory na to, který orgán akciové společnosti takový souhlas uděluje, se liší, nicméně přikláníme se k závěru, že je to valná hromada, pokud tak určují

stanovy (v souladu s požadavkem ustanovení § 187 odst. 2 obchodního zákoníku). V případě že stanovy rozhodování o příplatcích neupravují, spadá toto rozhodnutí do působnosti představenstva.

Pokud jde o formu rozhodnutí, tj. zda je nutný notářský zápis z rozhodování valné hromady, příp. představenstva, přikláníme se k závěru, že notářský zápis není nutný, neboť chybí výslovný požadavek zákona.

Při vrácení příplatků zpět akcionářům musejí být, stejně jako v případě společnosti s ručením omezeným, zachována pravidla pro distribuci vlastních zdrojů akciové společnosti a vrácení příplatků musí být schváleno valnou hromadou akciové společnosti.

Pokud jde o to, komu mají být příplatky vráceny, přikláníme se k názoru, že nelze použít analogicky úpravu pro společnost s ručením omezeným. Akciová společnost může bezúplatně převádět majetek na akcionáře pouze v případech, kdy to zákon výslovně dovoluje. Vzhledem k absenci speciální úpravy pro vrácení příplatku akcionáři je tedy potřeba postupovat podle obecných pravidel pro distribuci vlastních zdrojů společnosti a podle zásad rovného zacházení s akcionáři. Vracené příplatky by tedy měly být mezi akcionáře distribuovány podle jejich podílu na základním kapitálu společnosti, nikoliv podle poměru k výši jimi poskytnutých příplatků.

Vrácení příplatků u akciové společnosti se stejně jako vrácení příplatků u společnosti s ručením omezeným nezapisuje do obchodního rejstříku ani neoznamuje věřitelům společnosti.

Závěrem

Pokud společnost potřebuje navýšit vlastní kapitál, představují vklady do ostatních kapitálových fondů rychlou a flexibilní alternativu ke zvýšení základního kapitálu.

Hlavní výhodou vkladů do ostatních kapitálových fondů je téměř nulová administrativa a náklady.

Při vrácení takových vkladů pak odpadá povinnost zápisu do obchodního rejstříku, oznamovací povinnosti a případná ingerence ze strany věřitelů.

Mgr. Zuzana Stuchlíková

Mgr. Ing. Michal Růžička

[DVOŘÁK & SPOL., advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: office@akds.cz

[1] Např. Dědič, J. Příplatek akcionáře na vytvoření vlastního kapitálu mimo základní kapitál. In Pocta Miloši Tomsovi k 80. narozeninám. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2006, str. 94 an.

[2] Článek 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)